

dosarul nr. 2ra-2626/2015

instanța de apel, jud.: N. Budăi, I. Muruianu, A. Minciuna

ÎN CHEIERE

25 noiembrie 2015

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătoria

Valentina Clevadi, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarate de
Anatolie Bîzgu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Bîzgu împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la obligarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova să aducă scuzele oficiale în formă scrisă și să dezmință informația răspândită și împotriva statului, în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Anatolie Bîzgu și casată hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 martie 2014 în partea respingerii încasării prejudiciului moral, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri de admitere parțială

c o n s t a t ă

La 02 noiembrie 2011, Anatolie Bîzgu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la obligarea acesteia să aducă scuzele oficiale în numele statului, în formă scrisă precum că a fost supus neîntemeiat urmăririi penale.

În motivarea acțiunii a indicat că, în conformitate cu ordonanța privind pornirea urmăririi penale nr. 2010481415 din 01 octombrie 2010, Procuratura Ciocana, mun. Chișinău în baza unui denunț fals, a pornit un dosar penal, precum că există o bănuială rezonabilă că, el ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 26 august 2010.

Ulterior, prin ordonanța din 18 mai 2011 a Procurorului secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii generale, în baza probelor acumulate, s-a dispus, încetarea urmăririi penale nr. 2010481415, din motiv că nu există faptul infracțiunii.

Relatează că conform ordonanțelor privind pornirea urmăririi penale nr. 2010481414 din 01 octombrie 2010 și nr. 2010990374 din 16 noiembrie 2010, Procuratura Ciocana, mun. Chișinău a mai pornit încă două dosare penale în

privața sa, precum că ar exista o bănuială rezonabilă că el ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 193 Cod penal, la 26 august 2010.

Prin ordonanța din 23 februarie 2011 a Procurorului secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii generale, în baza probelor acumulate s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a cet. Anatolie Bîzgu, pe motiv că fapta ultimului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal.

Cu referire la prevederile art. 23 CPP, art. art. 6, 12 ale Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, consideră că în cazul scoaterii integrale a persoanei de sub urmărirea penală, procurorul urmează să prezinte scuze oficiale, în formă scrisă, victimei acțiunilor ilicite sau rudelor apropiate ale acesteia.

Solicită obligarea Procuraturii Generale a RM, Procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorului ierarhic superior, să aducă scuzele oficiale în numele statului în formă scrisă lui Anatolie Bîzgu care a fost supus neîntemeiat urmăririi penale.

La 24 aprilie 2012, Anatolie Bîzgu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii a indicat că conform ordonanțelor privind pornirea urmăririi penale nr. 2010481414 din 01 octombrie 2010 și nr. 2010990374 din 16 noiembrie 2010, Procuratura Ciocana, mun. Chișinău a mai pornit încă două dosare penale în privința sa, precum că ar exista o bănuială rezonabilă că el ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 193 Cod penal la 26 august 2010.

Prin ordonanța din 29 octombrie 2010 a Prim-adjunctului Procurorului General, examinând materialele cauzei penale nr. 2010481415, s-a dispus retragerea cauzei penale nr. 2010481415 din gestiunea secției de urmărire penală a CPs Ciocana și transmiterea ei în Departamentul urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne pentru continuarea urmăririi penale.

Relatează că, prin ordonanța din 23 noiembrie 2010, a fost recunoscut în calitate de bănuît în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, faptul sustragerii deschise a bunurilor, iar printr-o altă ordonanță din aceeași dată a fost recunoscut în calitate de bănuît în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal, pe faptul ocupării bunurilor imobile străine.

La 04 octombrie 2010, prin ordonanța de percheziție, ofițerul SUP CPS Ciocana, mun. Chișinău, examinând materialele cauzei penale nr. 2010481415, a dispus efectuarea percheziției la domiciliul lui Anatolie Bîzgu în mun. Chișinău, str. Ginta Latină 11/3, ap. 64.

Totodată, prin încheierile judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 11 octombrie 2010 a fost dispusă autorizarea efectuării percheziției la domiciliul lui Anatolie Bîzgu în mun. Chișinău, str. Ginta

Latină 11/3 ap. 64 și autorizată efectuarea percheziției în subsolul casei nr. 11/3 din str. Ginta Latină, la cet. Anatolie Bîzgu.

Mai menționează că prin ordonanța cu privire la interceptarea convorbirilor telefonice din 30 noiembrie 2010, procurorul secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV, examinând materialele cauzei penale nr. 2010481415, a dispus interceptarea convorbirilor telefonice prin intermediul cartelei SIM cu nr. 079436238 cu care se folosește Anatolie Bîzgu pe un termen de 30 zile.

Prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2010 a fost admis demersul procurorului și autorizată interceptarea convorbirilor telefonice prin intermediul cartelei SIM cu nr. 079436238 cu care se folosește Anatolie Bîzgu pe un termen de 30 zile.

La 23 noiembrie 2010 prin ordonanța de ridicare a informației privind convorbirile telefonice, ofițerul superior de urmărire penală al DEUP CE a DUP al MAI, locotenent colonel de poliție Leonid Latranac, examinând materialele cauzei penale nr. 2010481415 a dispus ridicarea de la Compania „Moldcell” a informației privind convorbirile telefonice de intrare-ieșire duse la numărul de telefon 079436238 pe perioada de timp 24 august 2010 - până la executarea încheierii.

În baza demersului înaintat judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2010 de către procurorul secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV, prin încheierea din 30 noiembrie 2010 s-a dispus admiterea demersului procurorului și s-a autorizat ridicarea de la Compania „Moldcell” a informației privind convorbirile telefonice de intrare-ieșire duse la numărul de telefon 079436238 pe perioada de timp 24 august 2010 - până la executarea încheierii.

La 28 aprilie 2011 de către ofițerul superior de urmărire penală al DEUP CE a DUP al MAI, locotenent colonel de poliție Leonid Latranac, a fost întocmit proces-verbal de examinare a suportului și ascultare a imprimării sonore.

La 29 aprilie 2011 de către procurorul secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV, a fost întocmit proces-verbal privind aprecierea probelor acumulate prin interceptarea convorbirilor telefonice.

La 15 noiembrie 2010 a fost întocmit proces-verbal de percheziție la domiciliul din str. Ginta Latină 11/3 ap. 64, mun. Chișinău.

La 05 ianuarie 2011 a fost întocmit proces-verbal de percheziție la subsolul casei nr. 11/3 din str. Ginta Latină la cet. Anatolie Bîzgu.

La 17 februarie 2011, prin ordonanță privind prelungirea termenului menținerii în calitate de bănuît, a fost dispusă prelungirea termenului menținerii în calitate de bănuît a lui Anatolie Bîzgu în cauza penală nr. 2010481415, pînă la 17 aprilie 2011.

La 13 aprilie 2011, prin ordonanță privind prelungirea termenului menținerii în calitate de bănuît, s-a dispus prelungirea termenului menținerii în calitate de bănuît a lui Anatolie Bîzgu în cauza penală nr. 2010481415, pînă la 19 mai 2011.

Prin ordonanța din 18 mai 2011 a Procurorului secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii generale, în baza probelor acumulate, s-a dispus încetarea urmăririi penale nr. 2010481415 din motiv că nu există faptul infracțiunii.

Prin ordonanța din 23 februarie 2011 a Procurorului secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii generale, în baza probelor acumulate, s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a cet. Anatolie Bîzgu, pe motiv că fapta ultimului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 13 iulie 2011, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, s-a dispus a recunoaște legală ordonanța din 18 mai 2010 de încetare a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2010481415.

Prin Decizia Colegiului penal a Curții Supreme de Justiție din 29 februarie 2012, s-a dispus inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Vlaicu-Vîlcu Maria împotriva încheierii Judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2011.

Cu referire la prevederile art. 23 CPP și a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești consideră că a fost neîntemeiat tras la răspundere penală și astfel, i-au fost lezate drepturile constituționale, fapt ce constituie temei de a cere repararea prejudiciului material și prejudiciului moral în rezultatul acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală.

Remarcă că, prin acțiunile ilicite ale organelor de drept, a fost urmărit penal din 01 octombrie 2010 până la data de 18 mai 2011, efectuarea percheziției la domiciliu și în subsolul casei nr. 11/3 din str. Ginta Latină, ridicată de la Compania „Moldcell” a informației privind convorbirile telefonice de intrare-ieșire duse la numărul de telefon 079436238 pe perioada de timp 24 august 2010, cât și interceptarea convorbirilor telefonice prin intermediul cartelei SIM cu nr. 079436238 cu care se folosește Anatolie Bîzgu pe un termen de 30 zile (01 decembrie 2010 - 30 decembrie 2010), fapt ce constituie încălcarea art. 8 al Convenției CEDO, fiindu-i pricinuite suferințe morale cât și materiale considerabile (suferințe sufletești și starea de stres), înjosită demnitatea și cinstea, în calitate de lider al Asociației Obștești Mișcarea Refugiaților Transnistreni și persoană publică.

Amintește că la conferințele de presă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a RM din 15 octombrie 2010 și 19 noiembrie 2010, reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova au declarat public, au răspândit fapte care nu corespund realității, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, site-ul Unimedia.md, Agenția de presă „Infotag”, radio „Vocea Basarabiei”, canalul de televiziune „Jurnal TV”, site-ul jurnal.md și canalul de televiziune „PRO TV Chișinău” precum că Anatolie Bîzgu a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) din Codul penal al RM, a săvârșit un jaf, a sustras deschis bunurile unei doamne, telefoanele mobile, o geantă în care se aflau 5300 lei, pașapoartele naționale, alte bunuri, mai apoi au ținut-o timp de câteva ore închisă în odaie.

Cu referire la prevederile art. 1405 alin. (1), art. 1416 alin. (1), art. 1422, art. 1423 și art. 7 lit. e), art. 8 alin. (3) lit. c) din Legea privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești consideră că urmează a fi despăgubit pentru prejudiciul pricinuit.

Relatează că în această perioadă nu a avut posibilitate să efectueze stagiul în profesia de avocat conform contractului încheiat, a ratat examenul de calificare și venitul la încheierea contractelor de asistență juridică cu clienții în sumă de 30000 lei.

Mai menționează că pe parcursul perioadei cât în privința sa au fost intentate dosare penale, a fost nevoit să încheie contract pentru asistență medicală facultativă, achitând 1250 lei, iar pentru investigații a mai achitat încă 240 lei. Cheltuielile de transport pentru deplasarea sa și a reprezentantului său la organul de urmărire penală, constituind 200 lei.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său suma de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 53 700 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 1 250 lei cu titlu de prejudiciu material (achitat contract pentru prestare a serviciilor medicale la 18 octombrie 2010, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său suma de 240 lei cu titlu de prejudiciu material (achitat eco-encefaloscopia la 21 decembrie 2010), încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 150 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (achitat xerox), încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 200 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (transport).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 iulie 2012 cauza civilă nr. 2-10359/2012 a fost transmisă pentru conexare cu cauza civilă nr. 2-6796/11.

Ulterior, concretizându-și cerințele Anatolie Bîzgu a solicitat, admiterea acțiunii, obligarea Procuraturii Generale a RM Procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorului ierarhic superior, să aducă scuzele oficiale în numele statului în formă scrisă lui Anatolie Bîzgu care a fost supus neîntemeiat urmăririi penale, scuzele oficiale se difuzează prin aceleași mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea persoanei și anume, a obliga Procuratura Generală a RM să dezmință public informația răspândită prin site-ul Unimedia.md, Agenția de presă „Infotag”, radio „Vocea Basarabiei”, canalul de televiziune „Jurnal TV”, site-ul jurnal.md și canalul de televiziune „PRO TV Chișinău”, canalul de televiziune TV-7 Chișinău, despre faptul că Anatolie Bîzgu a comis o infracțiune, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său suma de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 53 700 lei

cu titlu de prejudiciu material, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 1 250 lei cu titlu de prejudiciu material (achitat contract pentru prestare a serviciilor medicale la 18 octombrie 2010, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său suma de 240 lei cu titlu de prejudiciu material (achitat eco-encefaloscopia la 21 decembrie 2010), încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 150 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (achitat xerox), încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul său a sumei de 200 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (transport).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 martie 2014 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2014 a fost respins apelul declarat de Anatolie Bîzgu și menținută hotărârea primei instanțe.

La 08 decembrie 2014, Anatolie Bîzgu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor judecătorești inferioare cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 februarie 2015 a fost admis recursul declarat de Anatolie Bîzgu, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2014 și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015 a fost admis apelul declarat de Anatolie Bîzgu și casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 martie 2014, în partea respingerii încasării prejudiciului moral, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care, a fost admisă parțial cerința reclamantului și a încasa din contul bugetului de stat în beneficiul reclamantului suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 21 august 2015 Anatolie Bîzgu a declarat recurs, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a menționat că, consideră decizia instanței de apel neîntemeiată și ilegală, deoarece a fost interpretată eronat legea.

Susține că, cauzele penale au fost intentate la comandă politică, fiind astfel atras ilegal la răspundere penală, iar ca rezultat i-au fost lezate drepturile sale.

Totodată recurentul și-a exprimat dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare, expunîndu-se asupra motivelor de fapt.

Examinînd temeiurile recursului declarat de către Anatolie Bîzgu în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 CPC, alin. (2), (3) și (4), se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului. Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată. Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Anatolie Bîzgu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, invocarea de către recurent a faptului că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural la judecarea pricinii este pur declarativă, doar pentru a se încadra în temeiurile declarării recursului.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței degajate de CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell

contra Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Anatolie Bîzgu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Anatolie Bîzgu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Valentina Clevadî

Galina Stratulat